

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9P/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819205296
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3819205296.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza v konaní o zvýšenie výživného a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým: mal. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca mal. P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpeným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza - OSV, deťom rodičov: matka - D. C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. U. XXX, otec - I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., S. XXX/XX,

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Prievidza 4P/27/2014 - 63 zo dňa 14.8.2014 sa mení takto: matka je povinná prispievať na výživu maloletého P. sumou 120 eur mesačne, ktoré je povinná platiť do rúk otca do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje s účinnosťou od 5.12.2019.
- II. Zročné výživné na maloletého P. vo výške 500 eur súd matke povoľuje splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 10 eur až do zaplataenia pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplataenia jednej splátky.
- III. Rozsudok Okresného súdu Partizánske 2P/70/2017 - 53 zo dňa 6.12.2017 sa mení takto: matka je povinná prispievať na výživu maloletej I. sumou 120 eur mesačne, ktoré je povinná platiť do rúk otca do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje s účinnosťou od 5.12.2019.
- IV. Zročné výživné na maloletú I. vo výške 500 eur súd matke povoľuje splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 10 eur až do zaplataenia pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplataenia jednej splátky.
- V. Súd konanie o úpravu styku matky s deťmi zastavuje.
- VI. Žiadny s účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 5.12.2019 sa otec maloletých domáhal aby súd zvýšil výživné, ktoré je matka povinná platiť a úpravy styku detí s matkou, pretože deťom pribudli krúžky, zvýšili sa náklady na obuv oblečenie, návštevy zubného lekára a náklady s tým spojené, matka nerešpektuje dohody o stretávaní sa detí s ňou, otec sa s ňou nevie skontaktovať, všetko rieši s deťmi a vystavuje ich tak stresu. Pevnou dohodou ich tak chce ušetriť stresu, ktorý im matka detí spôsobuje tak, že nedodržuje dohody a deti sú potom smutné a sklamané. Matke v stretávaní s deťmi nebráni. Matka si vyživovaciu povinnosť neplní, podal na ňu trestné oznámenie.

2. Matka sa k návrhu nevyjadrila, súdu sa nepodarilo doručiť návrh otca matke, pretože sa nepodarilo napriek žiadostiam adresovaným úradom, obciam, kde sa mala zdržiavať, zamestnávateľom a príbuzným zistiť jej adresu pobytu. Preto jej súd oznámil podanie návrhu oznámením na úradnej tabuli súdu a webovej adrese súdu. Predvolanie matke doručené na adresu uvedenú v Regob-e sa vrátilo neprevzaté, preto ho súd považoval dňom vrátenia súdu 30.9.2020 za doručené.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletých a listinnými dôkazmi. Oboznámil sa s návrhom, čl. 1-8, s komunikáciou čl. 3-4, s rodnými listami čl. 5, 6, s návrhom čl. 7, 8, s lustráciami čl. 11 - 13, s uznesením čl. 21, so správami, s prípismi, lustráciami čl. 33 - 56, so mzdovým listom čl. 44 - 45, so správou čl. 46, 47, so správou čl. 66, s lustráciou čl. 71 - 73, s lustráciou čl. 75 - 77, so správou čl. 85 - 87, so správou čl. 88, so správou čl. 97, so správou čl. 98 - 116, so správou čl. 124 - 126, s pripojenými spisy 4P/27/2014 OS PD a 4P/51/2019 OS Partizánske.

4. Otec uviedol, že pokiaľ ide o úpravu styku, myslel si, že je matku nejako možné donútiť k stretávaniu s deťmi, keďže deti sa chceli stretávať. Pokiaľ neumožňoval stretnutia, bolo to v situácii, keď nemala matka kde bývať. Hlavným dôvodom bolo to, že chcel, aby deti neboli vystavené sklamaniam, keď sľúbila že príde a neprišla. Po poučení, že úprava styku neznamena, že matka bude povinná sa styku zúčastniť, že to bude len jej právo, otec zobral návrh na úpravu styku späť. Kolízna opatrovníčka súhlasila so späťvzatím návrhu na úpravu styku, preto súd v tejto časti konanie zastavil.

5. Otec na pojednávaní vypovedal, že deti rastú, náklady na ne sa zvyšujú. Maloletý P. je v 7. Ročníku ZŠ Oslany. Dianka v 5.ročníku ZŠ Oslany. Otec naďalej pracuje v PBC SK so sídlom v D. Y. s príjmom 900 eur. Syn hrá aktívne futbal za FK Tempo Partizánske, kde platí otec mesačne poplatok 10 eur + cesta tam a späť 4x v týždni cca 15 eur - cesta autom aj autobusom. Okrem toho mu treba zakupovať športovú obuv, oblečenie. Posledné dva mesiace mu otec musel kúpiť kopačky za 35 eur. Tento rok sú to už druhé kopačky. Dianka chodila na hudobný krúžok, momentálne si bude vyberať kam by chcela chodiť. Obidve deti navštevujú každé 3 mesiace zubnú ambulanciu. Jedna návšteva na dieťa stojí 15 eur. Naposledy bolo výživné upravované rozsudkom OS Partizánske 2P/70/2017 zo dňa 6.12.2017, kedy bolo určené výživné na I. 70 eur, pokiaľ ide o maloletého, bolo naposledy určené výživné OS Partizánske 4P/27/2014 zo dňa 14.8.2014, tunajšieho súdu, kde bolo určené výživné na P. vo výške 70 eur mesačne. Matka si vyživovaciú povinnosť neplní. Preto otec poberá od 1/2020 náhradné výživné. Podal v roku 2017 návrhy na exekúciu a dve trestné oznámenia, ktoré boli ukončené, s tým že matka má probačný dohľad a rok podmienku, matka ani v rámci podmieneného odsúdenia neplní vyživovaciú povinnosť. Matka žije, otec s ňou udržiava minimálny kontakt, na deti sa nepýta. On ju naháňa, už ani nie kvôli plneniu vyživovacej povinnosti, ale aby sa aspoň stretla s deťmi. Otec žije stále s priateľkou ktorá je na MD, tá má ešte má 8 ročnú dcéru a spolu majú 2,5 ročnú dcéru. Naposledy sa matka s deťmi stretla v júli. Boli s ňou dve noci, viac menej jej ich nanútil. Ešte rok dozadu sa deti za ňou viac pýtali, preto ju aj začal obháňať, teraz ju už tak nespomínajú. O deti matka nemá záujem, ani nevie, kde chodia do školy. Matkinu zadlžovanie sa začalo, keď vstúpila do druhého manželstva a zobrali si hypotéku, ktorú neplatili, jej manžel mu povedal, že jej dával na to peniaze, ktoré ale ona minula. S otcom komunikuje len pokiaľ nespomenie peniaze.

7. Kolízna opatrovníčka konštatovala, že náklady na maloletých sa od ostatného určenia výživného zvýšili a preto navrhla návrhu vyhovieť.

8. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav:

9. Matka detí bytom D. U. XXX, bola naposledy vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVAR Prievidza od 10.5.2016 - 28.6.2016. Na ÚPSVAR Partizánske nepoberá žiadne dávky a príspevky. V obci Malé Kršteňany sa matka nezdržiava, aj keď tam má uvedený trvalý pobyt. Jej ostatný manžel o nej tri roky nemá žiadne informácie, podľa správy od posledného zamestnávateľa - M. U. Partizánske pracovala u neho na základe dohody o pracovnej činnosti ako obsluha vo fitness bare, s mesačným hrubým príjmom od 118-137 eur. K rozvriazaniu pomeru došlo dohodou na podnet zamestnávateľa. ÚPSVAR Partizánske zisťoval pomery u matky na adrese D. U. XXX, na predvolania matka nereagovala, úrad sa s ňou kontaktoval na číslach XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX, pričom sa úradu nepodarilo prešetriť pomery u matky a skontaktovať sa s ňou.

10. ÚPSVAR Partizánske vedie v evidencii voľných pracovných miesta voľné pracovné miesta, vhodné pre ženu - osobu s nižším stredným odborným vzdelaním. Jedná sa o pracovné pozície čašníčky a pomocnej sily v obuvníckej výrobe. Podľa ďalšej správy z tohto úradu z 27.7.2020 eviduje úrad voľné miesta pre ne kvalifikovaných s mzdou od 600 do 780 eur mesačne. Matka vlastnila s posledným manželom dom č.XXX v obci D. U., ktorý bol vydražený 16.12.2019 za cenu 41000 eur vydražiteľom AZ Kapital Banská Bystrica, cena bola uhradená dražobníkovi spoločnosti Blackside a.s Bratislava.

11. Okresný súd Prievidza Rozsudkom č.k. 4P/27/2014 zo dňa 14.08.2014 manželstvo rozviedol, maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca, určil vyživovaciu povinnosť matky na maloletého P. v sume 70,-€ mesačne a na maloletú I. v sume 45,-€ mesačne a upravil styk matky s maloletými deťmi. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. 2P70/2017 z 6.12.2017 bola maloletá I. zverená otcovi a matke bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 70 eur mesačne. Otec býva s partnerkou D. L., nar. XX.XX.XXXX, s maloletými deťmi a s maloletou H. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorá pochádza z ich vzťahu, v štvorizbovom rodinnom dome, ktorý má v osobnom vlastníctve jeho partnerka. Domácnosť a čistota domu počas šetrenia bola na požadovanej úrovni. Otec pracuje v spoločnosti PBC - SK, s príjmom v sume 900,- € až 1000,- € mesačne, je poberateľom prídavku na dieťa na dve maloleté nezaopatrené deti a náhradného výživného. Maloleté deti majú dobrý zdravotný stav, maloletý P. má šelest, prekonávajú bežné detské ochorenia a navštevujú MUDr. Peňiažkovú. S maloletými deťmi má otec pozitívne citové väzby. Matka bola podľa vyjadrenia otca právoplatne odsúdená podmienene na 18 mesiacov s probačným dohľadom z dôvodu neplatenia výživného, podľa odpisu z registra trestov nemá záznam. Maloleté deti boli podľa správy kolízneho opatrovníka primerane veku a rozumovej vyspelosti otcom informované o konaní, ako aj o dôsledkoch z neho vyplývajúcich. Maloletý P. navštevuje Základnú školu v A., 6. ročník. V súčasnosti do školy nechodí, učieva sa cez internet. Rád hráva futbal, je registrovaný hráč za Partizánske. Za maminou by rád chodil, avšak mamina sa málokedy ozve, naposledy bol u nej pred 3 mesiacmi. Maloletá I. navštevuje Základnú školu v B., 4. ročník. Rovnako ako aj brat do školy v súčasnosti nechodí, učí sa cez internet. V škole chodila na hudobnú výchovu a na dramatický krúžok. Maloleté deti majú v u otca zabezpečené všetky základné životné potreby.

12. V čase posledného určenia výživného v roku 2014 mal maloletý P. šesť rokov. Matka bola v roku 2014 zamestnaná u zamestnávateľa Drevex ktorý s ňou z dôvodu dlhodobej PN rozviazal pracovný pomer. Matka bola vydatá, kúpila s manželom M.J. do v D. U.. Mala nastúpiť do firmy IQS Partizánske - kontrolovať súčiastky. Otec maloletej mal v čase určenia výživného priemerný čistý mesačný príjem od 700 do 900 EUR.

Maloletá I. mala v roku 2017 8 rokov, bola žiačkou 2. Ročníka. Otec mal príjem od 700 do 1000 eur vo firme Partizánske Building components, býval u svojich rodičov. Matka nebola vedená ako uchádzač o zamestnanie, bola zamestnaná vo firme Conti Tech Dolné Vestenice s príjmom 700 eur mesačne. Bývala u svojich rodičov.

10. V súčasnosti sú deti staršie, maloletý P. navštevuje Základnú školu v A., 6. ročník. V súčasnosti do školy nechodí, učieva sa cez internet. Rád hráva futbal, je registrovaný hráč za Partizánske. Maloletá I. navštevuje Základnú školu v Čereňanoch, 4. ročník. Rovnako ako aj brat do školy v súčasnosti nechodí, učí sa cez internet. Matka je nezamestnaná, u posledného zamestnávateľa bol pracovný pomer skončený na podnet zamestnávateľa avšak úrad práce Partizánske eviduje voľné pracovné miesta pre pracovnú silu so základným vzdelaním s možným príjmom 600-700 eur mesačne.

11. Otec maloletej býva v dome priateľky, pracuje u toho istého zamestnávateľa, ale príjem sa mu zvýšil na 900-1000 eur mesačne. Matka výživné neplatí a na mimoriadne výdavky detí neprispieva.

12. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Z citovaných ustanovení Zákona o rodine okrem iného vyplýva, že zmeniť rozhodnutie o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery. Súdna prax považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávanie, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Zmena pomerov môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatnú zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Za opodstatnenú zmenu pomerov sa považuje zmena v dôsledku plynutia času, ktorá v zmysle súdnej praxe v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti, pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky.

22. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda zmene, prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože v prvom rade platí, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. V rámci posudzovania nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa je potrebné brať do úvahy základné náklady, ku ktorým patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa a poplatky za záujmovú činnosť. Ďalej je potrebné zaoberať sa aj ostatnými nákladmi. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v takom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé, alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú im poskytnúť dieťaťu viac.

23. V zmysle uvedeného sa súd v prvom rade zaoberal tým, či od určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletých. Ako je vyššie konštatované, od poslednej úpravy uplynuli najmenej tri roky, u P. 6 rokov. Predovšetkým táto okolnosť, t.j. uplynutie času a vyšší fyzický vek maloletých je v zmysle konštantnej súdnej praxe dôvodom na zvýšenie výživného. Potreby maloletých narástli z objektívnych príčin v súvislosti s ich fyzickým vývinom. Nevyhnutne preto vzrástli aj ich oprávnené požiadavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby a zdravotnú starostlivosť. Zmena pomerov maloletých teda v prvom rade súvisí s prirodzeným zvyšovaním rozsahu jej oprávnených potrieb a postupom v rámci školskej dochádzky. Súd teda dospel k záveru, že zmena pomerov na strane maloletých je taká, že odôvodňuje zvýšenie výživného.

24. Súd sa ďalej zaoberal pomermi matky. V čase určenia výživného mala matka príjem v čistom podľa jej vyjadrenia v danom konaní 700 eur, otec mal čistú priemernú mesačnú mzdu 889 eur. Rast jeho príjmu teda nebol taký výrazný. Tiež mu odvtedy pribudla jedna vyživovacia povinnosť a to dcéra, ktorá

má v súčasnosti 2,5 roka. Z dokazovania zároveň vyplynulo, že matka o deti javí minimálny záujem, s maloletými sa stretáva na podnet otca. Celá starostlivosť o maloletých tak zostáva výlučne na otcovi. Pokiaľ ide o príjmy matky súd vychádzal z toho, aké má matka reálne možnosti dosahovať príjem. Pokiaľ by sa zamestnala ne pozíciách, ktoré v čase rozhodovania súdu boli voľné, mala by možnosť dosahovať príjem 600-700 eur mesačne. Súd ďalej pri úvahách o výške výživného zohľadnil mesačné výdavky, ktoré vynakladá otec maloletých a ktoré prichádzajú do úvahy u matky. Podľa názoru súdu by matke aj po uhradení základných životných nákladov (nájomné, strava a oblečenie) zostalo dostatok prostriedkov na úhradu zvýšeného výživného. Súd ďalej zdôrazňuje, že pri rozhodovaní vychádzal aj zo zásady vyjadrenej v ustanovení § 62 ods. 2,5 Zákona o rodine a to, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a výživné na maloleté dieťa má prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča.

25. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti považoval súd za primerané zvýšiť výživné na 120 eur na každé dieťa od podania návrhu, ako to požadoval otec maloletých, ktorý pozná ich výdavky a každodenné potreby.

26. Zameškané výživné za obdobie od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku 500 eur na každé dieťa (10 mesiacov x 50 eur, čo je zvýšené výživné u každého dieťaťa), umožnil súd matke splácať v splátkach po 10 eur, splatných spolu s bežným výživným na každé dieťa.

27. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení o výkone rozhodnutia Civilného sporového poriadku a Exekučného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení o výkone rozhodnutia vo veciach maloletých Civilného mimosporového poriadku.